

Ministerie van Justitie & Veiligheid
T.a.v. mr.
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Onze referentie
2018-00023344/MBLOM

Den Haag
13 juni 2018

Betreft
Internetconsultatie Experimentenwet rechtspleging

Geachte heer _____

Graag maken wij nog gebruik om te reageren op de internetconsultatie Experimentenwet rechtspleging.

Rechtsbijstandverzekeraars geloven heel erg in het doel van de Experimentenwet te weten experimenteren met innovatieve gerechtelijke procedures. Een van deze innovatieve experimenten zou rechtspraak zoals de Spreekuurrechter kunnen zijn. De afgelopen maanden hebben diverse rechtsbijstandverzekeraars en hun verzekerden ervaringen opgedaan met de inmiddels afgelopen pilot met de Spreekuurrechter. Deze ervaringen zijn uiterst positief en deze delen wij dan ook graag met u.

Spreekuurrechter

De Spreekuurrechter was een kleinschalig initiatief waar het persoonlijke contact van rechtzoekende en rechter voorop stond. De basis hiervan ligt al jaren in de wet (art. 96 Rv) verankerd. Er werd echter niet veel gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Dat is jammer gelet op het feit dat er de laatste jaren steeds meer aandacht bestaat voor het oplossen van conflicten, anders dan door het 'toernooimodel'. U kunt hierbij denken aan mediation en andere vormen van alternatieve geschilbeslechting. Deze aandacht brengt ook een andere manier van kijken naar conflicten met zich mee. En dus ook andere manieren van oplossen. Het experiment van de Spreekuurrechter was in onze ogen dan ook een logische eerste stap in een mogelijke reeks van innovatieve ontwikkelingen. Het is jammer dat de pilot inmiddels beëindigd is. Wij begrepen dat deze geëvalueerd wordt. Wij raden u aan de uitkomsten van deze evaluatie mee te nemen bij het vervolgtraject.

Wat maakte de spreekuurrechter interessant?

Een aantal overwegingen zijn hierbij relevant:

1. De spreekuurrechter voldoet aan **een behoefte** die rechtsbijstandverzekeraars zien bij hun klanten, namelijk: gehoord worden. Deze behoefte blijkt ook duidelijk uit bijvoorbeeld het TV-programma 'De rijdende rechter'. Partijen kunnen zelf hun verhaal doen bij een rechter, zonder daarvoor in ingewikkelde juridische procedures terecht te komen. De rechtzoekenden

Informatie: mw. mr. M. Beugel
Doorkiesnummer 0703338665 E-mail m.beugel@verzekeraars.nl
Bordewijklaan 2, 2591 XR Den Haag, Postbus 93450, 2509 AL Den Haag, Internet
www.verzekeraars.nl

krijgen ook het gevoel dat ze gehoord worden en dat de rechter actief naar de waarheid zoekt. Daarnaast hebben zij zelf een actieve rol bij de zitting en kunnen zij zelf oplossingen aandragen.

2. Het is **laagdrempelig en goedkoop**. Uit vele onderzoeken (o.a. SEO, WODC) blijkt dat burgers opzien tegen de kosten van rechtsbijstand van bijvoorbeeld een advocaat of deze niet kunnen betalen. En juist deze kosten hoeft je niet te maken bij de spreekuurrechter nu het niet vereist is een juridisch deskundige mee te nemen naar de zitting. Sterker nog, liever blijven de belangenbehartigers thuis.
3. Een belangrijke oorzaak van het starten van een procedure ligt vaak in de behoefte om 'het' van een rechter te horen. Dit is in de ogen van de burger toch nog steeds de ultieme **deskundige**. De burger wil van een deskundige partij een richting krijgen. En juist daar biedt de spreekuurrechter volop mogelijkheden voor. Variërend van een advies, suggesties of tot een vonnis. De spreekuurrechter heeft hier meer te bieden dan bijvoorbeeld mediation.
4. De rechterlijke macht blijkt **benaderbaar**. De afstand tot de burger wordt verkleind. Het maakt (op de langere termijn) wellicht dat rechterlijke vonnissen makkelijker worden geaccepteerd, omdat de functionaris beter herkend wordt.
5. De behandeltijd van een conflict is aanzienlijk **sneller**. Waar een traditionele procedure maanden kan duren, is de spreekuurrechter in een paar dagen klaar.

Rechtsbijstandverzekeraars zijn voor het kleinschalig uitproberen van nieuwe experimenten. Deze bieden flexibiliteit om nieuwe dingen te proberen. Bijsturen kan tussentijds en waar nodig kunnen de processen binnen het experiment aangepast worden. Door te experimenteren met andersoortige rechtspraak kunnen de kosten voor rechtzoekende en rechtspraak omlaag. Kosten van juridische bijstand zijn immers niet meer nodig. En ook binnen de rechtspraak kan er flexibeler, efficiënter en goedkoper gewerkt worden. Daarnaast vindt er een betere verdeling van belasting plaats. Kleine zaken worden via een innovatieve manier van rechtspraak opgelost waardoor er meer tijd ontstaat voor de rechtbank voor de zware zaken. Dit alles zal in onze ogen bijdragen aan een beter draagvlak in de samenleving.

De huidige ambtelijke rechtsgang is nog gebaseerd op aloude uitgangspunten en visies, die grotendeels niet meer van deze tijd zijn. De burger verandert. Zijn kennis en zijn behoeftes veranderen. Alles is per instant beschikbaar. Alles gaat sneller. Dus ook vervelende zaken of juridische vragen of geschillen moeten in de ogen van de rechtzoekende snel opgelost worden. De rechtspraak moet met deze verandering meegaan. De experimentenwet biedt hiertoe de mogelijkheid. Dit en onze eigen ervaringen als rechtsbijstandverzekeraars met de Spreekuurrechter maakt dat wij positief zijn over de Experimentenwet. Indien hieraan behoefte is wisselen wij hierover graag nader met u van gedachten.

Met vriendelijke groet,

mr
beleidsadviseur Schade